

Regeringskansliet, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet En moderniserad fiskelagstiftning (SOU 2025:89)

Er beteckning: LI2025/01477

Sammanfattning

Länssstyrelsen ställer sig bakom ambitionen att skapa en sammanhållen fiskelagstiftning. Den föreslagna strukturen är både logisk och lättillgänglig.

Länssstyrelsen ställer sig även bakom ambitionen att säkerställa att fisket är miljömässigt hållbart på lång sikt och förvaltas på ett sådant sätt att nytta kan uppnås ur ett ekonomiskt, socialt och sysselsättningsperspektiv, samt att fisket bidrar till att trygga livsmedelsförsörjningen. Genom detta kan olika typer av fisken värderas utefter nämnda parametrar och införande av eventuella begränsningar i fisket kan ske balanserat utifrån var beståndens fortlevnad bör prioriteras.

Länssstyrelsen avstyrker förslaget i avsnitt 14.5 att klippning av fettfena ska skrivas ut som enda godkända metod.

Länssstyrelsen väljer nedan att lämna specifika synpunkter på vissa förslag.

Avsnitt 9.10 Lagen ska endast innehålla vissa ord och uttryck som definieras i nuvarande fiskelagstiftning

Det är viktigt att definitionen för sötvattensområden är tydlig, bland annat när det gäller avgränsning mot kustvatten. Fiskeriverkets

föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena innehåller i dag en sådan definition.

Avsnitt 10.3.5 Det ska finnas en bestämmelse om begränsningar i användningen av redskap vid fiske med stöd av en upplåten fiskerätt

Förslagen medför att det fiske som idag bedrivs i näringsverksamhet med stöd av upplåten fiskerätt, utan stöd av personlig fiskelicens, inte längre kan bedrivas eftersom nuvarande redskapsanvändning inte tillåten. Förslaget påverkar fiskerättsägare negativt då det begränsar deras möjligheter att arrendera ut sina fiskevatten. Länsstyrelsen anser sammantaget att förslagets negativa konsekvenser för näringsidkare behöver utredas vidare.

Avsnitt 10.4.5 Den moderniserade fiskelagstiftningen ska innehålla bestämmelser om vem som får fiska med stöd av frifiskerätt

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras i ingressen till bilaga 1 och bilaga 2 att det enbart avser fiske som bedrivs med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens. Det kan annars lätt uppfattas som att bilaga 1 och bilaga 2 avser allt fiske som bedrivs med frifiskerätt.

Länsstyrelsen anser att begreppet enskilt frivatten behöver tydliggöras. I förslaget förekommer inte begreppet enskilt frivatten. Mälaren innehåller inte allmänt vatten men har en särställning eftersom staten betalat fiskerättsägarna för det intrång det innebär att allmänheten får fiska där med rörliga redskap i det som brukar benämnas enskilt frivatten. Detta definieras på samma sätt som allmänt vatten. Den enda skillnaden i förhållande till allmänt vatten är att det inte är någon frifiskerätt avseende kräftor utan det tillhör fiskerättsägaren. Med förslagen kommer denna frifiskerätt att försvinna i Mälaren.

I den delen av Hjälmaren som heter Mellanfjärden finns det inget allmänt vatten, i stället finns det enskilt frivatten. För det vattnet har staten betalat fiskerättsägarna för det intrång det innebär att allmänheten får fiska där med rörliga redskap som brukar benämnas enskilt frivatten. Detta definieras på samma sätt som allmänt vatten.

Den enda skillnaden i förhållande till allmänt vatten är att det inte är någon frifiskerätt avseende kräftor utan det tillhör fiskerättsägaren. Med förslagen kommer denna frifiskerätt försvinna i Mellanfjärden.

Avsnitt 11.3.3 Förutsättningar för att beviljas fiskelicens

Länsstyrelsen anser att frågan om licensprövning behöver utredas vidare. Det bör tas större regional hänsyn om beståndssituationen tillåter fiske med licenser. Ansvaret bör hamna hos den myndigheten med störst kompetens att göra den regionala bedömningen. Länsstyrelsen kan bedömas vara lämplig remissinstans för en sådan bedömning. Det gäller även i de fall licens tillhandahålles i ett län men själva fisket sker i ett annat län eller andra fall där fisketrycket förflyttas. Det skulle även bidra i länsstyrelsernas och andra myndigheters bestånds- och fiskeuppskattningar på regional och lokal nivå.

Avsnitt 14.3.2 Bestämmelser om fiskevård

Det är viktigt att definitionerna av begreppen *fiskevård*, särskilt *hotade arter* samt *stammar av nationellt intresse* är tydliga för de som har att tillämpa lagstiftningen.

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras om vad som gäller för fiske med gäddsax. Gäddsax är ett fiskeredskap som spetsar fisken men trots detta råder oklarheter om redskapet är tillåtet och det vore därför bra med ett förtydligande att så inte är fallet.

Avsnitt 14.3.3 Bestämmelser om naturvård

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras i vilka fall miljöbalken respektive fiskerilagstiftning ska tillämpas. Det är i nuläget otydligheter i skrivelserna vilket försvårar myndigheters tolkningar av lagen. Det vill säga i vilka fall ska begränsningar i fisket för naturvårdens syften regleras via miljöbalk och i vilka fall ska det ske via fiskerilagstiftning och när kan dessa tillämpas tillsammans.

Avsnitt 14.5 Utsättning och flyttning av fisk, vattenlevande kräddjur och vattenlevande blötdjur

Länsstyrelsen anser att reglerna för hänsyn för naturmiljön behöver utredas vidare för att minimera risken vid förflyttningar för att smittsamma sjukdomar eller parasiter ska spridas mellan fiskodlingar eller från fiskodlingar ut i naturmiljön.

Länsstyrelsen avstyrker att klippning av fettfena ska skrivas ut som enda godkända metod. Metodutvecklingen går snabbt framåt: inom en nära framtid kommer det med stor sannolikhet att finnas fler metoder som är mer lämpliga både ur utförandeperspektiv samt ur djurvälståndsperspektiv. Det är därför olyckligt att i lagtext låsa in en metodik inför framtiden.

Avsnitt 16.3.7 Länsstyrelsens ansvar

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras vad som ingår i länsstyrelsernas fisketillsynsuppdrag. Idag förordnar Länsstyrelsen fisketillsynspersoner för att bedriva fisketillsyn på kusten, i Mälaren och i Hjälmaren. Detta finansieras via 1:11 anslaget fiskevårdsmedel till Stockholm stads och Länsstyrelsen i Örebro's fisketillsyningslag. Medel och fisketillsynsamordning har styrts till samordnande län över Hjälmaren och Mälaren. Fisketillsyn på kusten har skötts av Stockholms stad. Länsstyrelsen i Södermanlands län saknar alltså en befintlig apparat att växla upp i linje med föreslaget ökat och tydliggjort ansvar. Vid bortfall av nuvarande extern fisketillsyn på kusten skulle det kräva ett resurstillskott till länsstyrelsen.

Avsnitt 16.3.10 Särskilt om fiskevakter

Länsstyrelsen anser att det fortsatt ska heta fisketillsynsperson då det är ett väl etablerat begrepp. Det föreslagna "fiskevakt" bedömer länsstyrelsen vara missledande medan fiskekontrollant eller fisketillsynsperson ligger närmare uppgiften och därmed i förståelse.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen anser att det behöver utredas vidare hur balansen mellan internationella, nationella och regionala begränsningar av olika typer av fiske påverkar på delmålen inom den gemensamma fiskeripolitiken.

Ett exempel på detta är fritidsfisket i Södermanlands kustvatten. I länet bedrivs fritidsfisket på de allmänna vattnen i havet i liten omfattning på grund av dålig beståndsutveckling. Förslagets begränsningar på fritidsfisket kan få risker för de mål som fritidsfisket bidrar till idag.

Utredningen beskriver i sina resonemang att liknande frågor lyfts men att skäl inte väger tillräckligt tungt för att bortse från den nytta inrättandet av begränsningar i fritidsfisket skulle betyda för att sträva efter den gemensamma fiskeripolitikens mål. I arbetet är det nödvändigt med en tydlig gemensam målbild av bestånd samt hur Sverige vill att fiske ska bedrivas nu och i framtiden. Där bör livskraftiga bestånd vara högst prioriterat, men balansen mellan dessa mål behöver utredas vidare.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande landshövding Johanna Sandwall med avdelningschef Erik Hjortsberg som föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har länsfiskekonsulent Ludwig Nilsson, naturvårdshandläggare Alexander Gustavsson och chefsjurist Christian Finnerman deltagit.